

Déryné útjain...

— Művésznő, érez-e hasonló-ságot saját munkája és Déryné megrajzolt élete között?

— Igen, igen, nagyon sokszor gondoltam rá.

Az Állami Déryné Színház tár-salgójában vagyunk. Aki vála-szolt: Feleki Sári. Jellemzője: boldog, nagyon boldog. Az „Erde-mes Művész” cím, „Jászai Mari”-díj után most kapta pályájának legnagyobb elismerését, a Kos-suth-díjat.

— Művészileg, emberileg egy-aránt hatalmas értéke, varázsa van ennek az elismerésnek. Nem tudtam, hogy ennyien szeretnek, figyelnek munkámra.

— Közel két évtizede a Déryné Színház tagja, havi 20–25 vidé-ki előadással. Mit adtak a szí-nész, az ember számára ezek az évek?

— Míg Déryné a magyar nyelv jogaiért szólalt meg az összetá-kolt deszkákon, addig a mi fel-adatunk ma természetesen más. Shakespeare, Ibsen, Csehov, Má-dách, Gárdonyi, Móricz remekeit és a mai magyar írók műveit visszük az ország minden részé-be. A szórakoztatás mellett nevelünk az élőszóval, a látással. Szívmelengető a miattunk ünne-pelőbe öltözött emberek tapsa, örö-me. Ezek az órák adják hivatá-som értelmét, szépségét.

— 1942 Madách, majd Vigszín-ház, 1948–50 Rádiószínház, 1951–55 Vidám Színpad, Pécs, 1957 Állami Déryné Színház. Próba,

utazás, előadás, éjjel hazatérés — nap nap után visszatérő, fárasztó periódus, és mindez távol a „ref-lektorfénytől” ...

— Ez igaz. Nagyszerű lenne le-ülni saját öltözőasztalhoz, „átala-kulni” a szerephez. De érdekes, bármely kis „lyukban” elővéve a tükröt, felakasztva a kosztümöt, szétrakva a festékeket, étellel lesz tele a levegő. Minden színpadon igyekszem úgy játszani, mintha az a Nemzeti lenne. Vállalni kell a kirakatnélküliséget. Ebben sokat köszönhetek jó „sorsomnak”, Pünkösti Andor „iskolájának” (1942), majd férjemnek, Szántó Dénesnek, aki társam, barátom, kritikusom már 25 éve.

— Eljátszhatta a világ és a ma-gyar színműirodalom nagy sze-repeit. Melyekre emlékszik szí-vesen?

— Pécsi emlék Shaw Warren-néjának Vivije (érdekesség, hogy ebben az évadban már a címsze-repet alakítottam, több mint százszor). S a többi csodálatos le-hetőség! Az Aranyember Tímeá-ja, Ibsen Nórája, Miller: Édes fiaim anyaszerepe, a Sirály Ar-kagyinája, az Egy pohár víz ki-rálynője és a felejtethetlen Júlia alakja — éreztem, hogy Júlia minden rezdülése, öröme, bánata, élete, halála az enyém.

— Mit csinál az utazás alatt, megírja-e majd élményeit, talál-kozásait?

— Az éjszakai utak már el-vesztették romantikájukat. Ol-vasni nem lehet, aludni nem tu-dok, jobb híján megtanultam ul-



tizni. A 3–4 óra így hamar el-szalad. Érdekes emberekkel, egyé-niségekkel kerültem életközlebe, ha lesz időm, vallok életükről.

— Nyilatkozta, hogy szeretne több mai magyar darabban ját-szani. Milyen szerzőkre gondolt?

— Izgalmasak Szabó Magda, Gáspár Margit asszonyfigurái, de szívesen szerepelnék Szakonyi, Eörsi, Fejes és Kertész Ákos mű-veiben. Dédelgetett tervem egy önálló est műsorának összeállítá-sa, és jó lenne végre találkozni a filmesekkel, tv-rendezőikkel — kipróbálni e műfajokat is. A színházban Jan Slovic, szlovák szerző Meridián expressz című drámáját próbálok. A jövő évad nagy szerepe, Schiller Stuart Má-riájában Erzsébet.

Kulich Gyula tér 6. Állami Dé-ryné Színház. A társulat autóbu-sza naponta innen gördül ki, jár-ja a vidéki városokat, községeket, falvakat. Színészeket visz, akik esténként más ruhát öltenek, a színpadon emberi sorsokat ját-szanak el, gondolatokat ébreszte-nek.

Módos István